

Derneğin hangi hallerde kurumlar vergisi mükellefi olabileceği hakkında.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.49/4904-79/19379
Tarih	09.05.1997

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gel i r l er Genel Müdürlüğü

TARİH : 09.05.97

SAYI : B.07.0.GEL.0.49/4904-79/19379

**KONU : Derneğin hangi hallerde kurumlar vergisi
mükellefi olabileceği hk.**

.....

İLGİ: 29.4.1997 tarihli yazınız.

Yazınızda, derneğin Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 3 ve 7 numaralı bentlerinde yer alan hükümleri gereğince kurumlar vergisinden muaf tutulması istenilmektedir.

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin (D) bendi ile derneklere bağlı iktisadi işletmeler vergi mükellefiyetine alınırken dernek, tüzel kişiliği itibariyle mükellefiyet dışında bırakılmıştır.

Aynı Kanunun 4 ve 5 inci maddeleriyle de derneklere ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketleriyle kooperatifler haricinde kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin derneklerin iktisadi işletmesi olduğu bunların kazanç gayesi gütmemeleri, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, derneklere ait veya bağlı olan ve faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde kurulmamış olan ticari, sınai ve zirai işletmelerin derneklere ait iktisadi işletmeler olarak kabul edilmesi gerekir

İktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan devamlı olarak yapılan ticari, sınai ve zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetlerin bir bedel karşılığı satılmış olması gerekir. Aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemez.

Bilindiği üzere, dernekler kazanç paylaşırma dışında belli bir sosyal amacı gerçekleştirmek için kurulur. Buna göre derneklerin eğitim ve sağlık hizmetleri vermek üzere gerekli tesisleri kurarak (okul, hastane, sağlık ocağı gibi) faaliyette bulunması ve bu hizmetlerini bir bedel karşılığı olmaksızın yerine getirmesi halinde, bu faaliyetler derneklere bağlı iktisadi işletme olarak nitelendirilmeyecektir.

Ancak, sözü edilen eğitim ve sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesi için yapılan masrafların hizmet verilenlerden tahsil edilmesi veya bu kişilerden veya ailelerinden bağış yoluyla alınması veya çok düşük bir bedelin alınması durumunda, bu faaliyetler, derneğe ait iktisadi işletme olarak kabul edilecek ve kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Diğer taraftan, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 7 nci maddesinin 3 numaralı bendinde, kamu idare ve müesseseleri tarafından ilim, fen ve güzel sanatlar ile tarım ve hayvancılığı öğretmek, yaymak, ıslah ve teşvik maksadıyla işletilen müesseseler (okullar, okul atölyeleri, konservatuvarlar...Kitap, gazete ve mecmua yayınevleri ve emsali müesseseler) kurumlar vergisinden muaf tutulmuş bulunmaktadır. Aynı maddenin 7 numaralı bendinde ise yukarıda

